

Н.В. Гут

*кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини*

РОЛЬ ДІЛОВОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ПСИХОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Тенденції світової економіки створюють ситуацію, коли перед фахівцем постає нагальна потреба бути обізнаним не лише в особливостях своєї професії, а й володіти іноземними мовами. Професійна підготовка фахівця-психолога забезпечується дисциплінами гуманітарного, соціально-економічного та природничо-наукового циклів, які формують професійну готовність спеціаліста за рахунок певних знань, умінь та навичок. Ці науки озброюють майбутнього спеціаліста не тільки знанням соціально-економічних законів, розвивають управлінські уміння та навички, а й дають можливість прогнозувати соціальні процеси, формуючи загальну культуру майбутнього фахівця, його креативне мислення та рівень інтелекту. У зв'язку з цим світоглядне навантаження мають такі дисципліни, як історія України, українська та зарубіжна культура, філософія, релігієзнавство, політологія, основи права, соціологія, а також *іноземна мова* [1, с. 7]. Вивчення *ділової іноземної мови* у вищих навчальних закладах є необхідною частиною підготовки студентів магістратури.

Основні особливості підготовки магістрів висвітлені у дослідженнях як вітчизняних так і зарубіжних учених. Окремі аспекти цієї проблеми презентують праці Л. Кнодель, С. Корсак, О. Зіноватої, Л. Огнівко, Л. Пуховської, С. Романової, Л. Тархової та інших. Як засвідчують публікації з досліджуваної теми, у сучасному світі фахівцеві у певній галузі дуже важливо не просто розмовляти найпоширенішими мовами світу, але й удосконалювати знання про лексико-граматичні засоби, нові тенденції, характерні для ділового стилю, що є необхідними для лаконічного вираження відповідних понять, а також для розуміння та продукування документації в професійній сфері.

Програма підготовки студентів спеціальності “Практична психологія” в

Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини охоплює такі курси як “Іноземна мова” (I курс), “Іноземна мова за професійним спрямуванням” (II курс) та “Ділова іноземна мова” (V, VI курси). Чинними «Правилами прийому до Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини» [3] для вступників на освітньо-кваліфікаційний рівень магістра на основі базової вищої освіти передбачено обов’язкове складання вступного іспиту з іноземної мови поряд із екзаменами з фаху. Структура такого випробування передбачає кілька етапів, під час яких студенти мають можливість продемонструвати свої знання з попередніх курсів вивчення іноземних мов, а саме вміння читати, перекладати та анотувати оригінальні статті зі спеціальності, здійснюючи лексико-стилістичний аналіз тексту, а також вміння продукувати монологічне висловлювання, підтримувати діалог з екзаменатором на одну із запропонованих тем. Тобто вивчення дисципліни *Ділова іноземна мова* відбувається після активізації студентами попередніх знань та навичок володіння іноземною мовою і є тим етапом, який сприяє переходу до більш свідомого засвоєння матеріалу курсу, оскільки отримані знання допоможуть при подальшому працевлаштуванні як на внутрішньому ринку праці, так і за кордоном.

У зв’язку з бурхливим розвитком зв’язків із представниками зарубіжних країн посилюється необхідність вивчати іноземну мову з орієнтацією на її практичне використання у сфері ділового спілкування, яке може набувати різноманітних форм: від спілкування на міжнародних зустрічах, конференціях, розмови по телефону до ведення ділової переписки, укладання анотацій та списку використаних джерел для наукового дослідження. Аналіз вимог щодо освітньо-професійних магістерських програм дає підстави стверджувати, що знання іноземної мови не є основним критерієм для зарахування до магістратури університету, але відіграє ключову роль в індивідуальній підготовці студента, адже володіння іноземними мовами на рівні B2 – це запорука успіху при зарахуванні до аспірантури, а також безперечна перевага при отриманні міжнародних стипендій та грантів на дослідження. Тому метою

курсу *Ділова іноземна мова* передбачено вдосконалення і подальший розвиток знань, навичок та вмінь магістрантів у різних видах мовленнєвої діяльності, оволодінні нормами ділового спілкування, розширенні знань про особливості офіційно-ділового стилю, класифікацію та структуру документів різного рівня, вимоги щодо оформлення та укладання ділових паперів, засвоєнні етикету ділової кореспонденції. Програми зазначеної дисципліни спрямовані на навчання умінню вести фаховий діалог іноземною мовою, розвиток уміння сприймати англійське мовлення на слух, читати та розуміти оригінальні тексти з фаху, що містять відомості з сучасних галузей науки, а отже пов'язані з майбутньою професійною діяльністю психолога. Виходячи з вищезазначеного, ефективне вдосконалення ділового мовлення студентів будується як професійно орієнтоване навчання, що опирається на вже сформовані мовні навички, наявний ситуативно-мовний досвід, професійну мотивацію, а також на самостійну мовно-пошукову діяльність.

Отже, враховуючи високу динаміку сучасного ринку праці, необхідність орієнтації майбутніх спеціалістів на певні його сегменти, виникає потреба володіння іноземними мовами. Ділова іноземна мова як навчальна дисципліна покликана в першу чергу допомогти майбутньому психологу оволодіти мовними нормами, властивими для офіційних та розмовних реєстрів академічного і професійного мовлення, адже фахівець, який розумітиме автентичні тексти іноземною мовою з фаху, вільно працюватиме із документами, популярними, спеціалізованими та Інтернет джерелами, здійснюватиме дослідження, вільно користуючись фаховою лексикою, завжди залишатиметься конкурентоспроможним як на внутрішньому так і на світовому ринку праці.

Список використаних джерел:

1. Баклицька О., Степанченко Н., Сірко Р. Аналіз змісту підготовки практичних психологів у спеціалізованих навчальних закладах [Електронний ресурс] / О. Баклицька, Н. Степанченко, Р. Сірко // Молода спортивна наука

України. – 2010 – Т.4. – С 6–10. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/msnu/2010_4/10bocsei.pdf. – Назва з екрану.

2. Правила прийому на навчання до УДПУ імені Павла Тичини. – Режим доступу: http://udpu.org.ua/viewpage.php?page_id=31